

Kamp Westerbork in beelden

LES 2 GROEP 7
DE FOTOGRAAF ALS
VERHALENVERTELLER

LES 2 GROEP 7 DE FOTOGRAAF ALS VERHALENVERTELLER

PRAKTISCHE INFORMATIE VOOR LEERKRACHT

SAMENVATTING VAN DE LES

Deze les staat in het teken van de verhalende betekenis van beelden. De leerlingen krijgen een opdracht waarin het verhaal dat ze met hun beeld willen vertellen en de gedachte, herinnering of gevoel die het moet oproepen, centraal staan. Deze les is tevens een voorbereiding op het bezoek aan het Herinneringscentrum.

LESDOELEN

De leerlingen:

- leren met andere ogen kijken naar hun eigen omgeving;
- denken na over wat zij de moeite waard vinden om vast te leggen en waarom;
- reflecteren op hun eigen werk en dat van anderen;
- geven op persoonlijk wijze invulling aan een foto of tekening met als onderwerp 'mijn klas'.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Binnen de opdracht beeldcultuur gaat het er om dat de leerlingen niet één-op-één op foto vastleggen wat ze zien, maar dat ze nadenken over de boodschap die ze met hun werk willen overbrengen en het gevoel dat ze bij de toeschouwer willen oproepen. Deze opdracht vraagt de leerlingen hierover na te denken.

Het is tevens een voorbereiding op het bezoek aan het Herinneringscentrum, waar de leerlingen het kampterrein op beeld zullen vastleggen.

MATERIAAL

- digibord
- tekenmateriaal
- afbeeldingen LessonUp les 2
- wc-rol, fotolijstje of diaraampje

VOORBEREIDING

- afbeeldingen LessonUp bekijken
- materialen klaarleggen

Tijd: 5 minuten

WERKVORMEN

Introductie en Inleiding - klassikaal, onderwijs-leergesprek

Kern - in tweetallen, uitwerking individueel

Afsluiting - klassikaal

LIFESTYLETALENTEN

Cognitief talent: creatief talent + communicatief talent + sociaal talent.

De leerlingen gaan creatief aan het werk in tweetallen. Er wordt van de leerlingen gevraagd dat ze samenwerken en scheidend en creërend te werk gaan.

BEELDASPECTEN

- Ruimtesuggestie op het vlak*
- Standpunt en horizon
 - Vervangen van kleur, contouren en textuur
- Compositie*
- Opbouw, ordening, evenwicht en betekenis

BEELDVORMING VANUIT HET PERSPECTIEF
VAN EEN KIND EN DE MAKER

LES 2 GROEP 7 DE FOTOGRAAF ALS VERHALENVERTELLER

LESBESCHRIJVING

INTRODUCTIE

10 minuten

De afbeeldingen bij deze les zijn te zien via onderstaande link op het LessonUp-kanaal van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork:

<https://www.lessonup.com/nl/lesson/NSjBDkJrtmk7mmY8J>

De les start met een terugblik op de vorige les. Daarin hebben we het gehad over herinneren en we hebben samen foto's bekeken die in kamp Westerbork gemaakt zijn. Foto's die een bepaald gevoel oproepen.

LEERKRACHT:

Volgende gaan wij met de klas naar kamp Westerbork en gaan daar foto's maken. Bijvoorbeeld van het Nationaal Monument Westerbork. Dat kun je op deze manier doen (foto 1). Je staat voor een plek en maakt een foto. Maar je kunt er ook voor kiezen een detail uit te lichten (foto 2). Daarmee roep je een ander beeld op, je weet misschien niet direct wat er op de foto te zien is. Maar het laat wel zien welk onderdeel van het monument jij bijzonder vindt of waar je een verhaal bij kunt vertellen.

Je kunt een foto maken van het prikkeldraad en de omgeving (foto 3), waarbij je direct kunt gezien dat het een kamp is, een gevangenis. Maar je kunt er ook voor kiezen alleen het prikkeldraad te fotograferen (foto 4), tegen een donkere lucht, waardoor de foto wat dreigender is.

Daarvoor krijgen we tijdens ons bezoek aan het Herinneringscentrum allemaal tips. Maar om goed voorbereid te zijn, gaan we vandaag alvast oefenen.

De leerkracht kan er ook voor kiezen om de associaties bij de foto's bij deze les niet zelf in te vullen, maar net als in de voorgaande les de leerlingen te vragen welke woorden bij de leerlingen opkomen als ze naar deze foto's kijken.

Opdracht met de klas:

Laat de leerlingen hun ogen sluiten en stel de volgende vragen:

- *Als je denk aan onze klas, wat komt er dan als eerste in je op?*
- *Als je een foto zou maken van onze klas, wat zou je dan in beeld willen brengen?*

Laat een aantal kinderen hun foto beschrijven en laat ze vertellen waarom ze juist dit in beeld willen brengen.

BEELDVORMING VANUIT HET PERSPECTIEF
VAN EEN KIND EN DE MAKER

LES 2 GROEP 7 DE FOTOGRAAF ALS VERHALENVERTELLER

INLEIDING

10 minuten

Ter voorbereiding op hun bezoek aan het Herinneringscentrum gaan de leerlingen hun eigen omgeving 'fotograferen'.

De leerkracht legt uit dat het onderwerp van de foto-opdracht 'mijn klas' is.

Een klassenfoto is een manier om jouw klas vast te leggen (foto 5). Maar wat zou je kunnen fotograferen, dat echt iets vertelt over de manier waarop jij jouw klas ziet en wilt herinneren?

De leerkracht kan hierbij een voorbeeld geven: Welke herinnering/beeld heeft u bijvoorbeeld aan de vorige groep 7 of aan deze groep 7? Welk beeld komt bij u op als u aan deze klas denkt.

Voordat leerlingen aan de slag gaan, denkt u met de klas na over een aantal beeldaspecten. Stel hierbij de volgende vragen:

- *Wat maakt een foto een goede foto?*
- *Wat is een compositie?*

Antwoord: De manier waarop de onderdelen van een beeld ten opzichte van elkaar zijn geplaatst (op een foto in dit geval).

Vertel dat bij het maken van een foto het standpunt van de fotograaf dus van belang is voor de compositie.

- *Welke standpunten kun jij bedenken?*
- *Waarom is de compositie en het standpunt van de fotograaf belangrijk bij het maken van een foto?*

KERN

30 minuten

De leerlingen gaan in tweetallen in de klas of op het schoolplein op zoek naar voorwerpen/situaties/mensen etc. die ze willen fotograferen en die voor hen 'mijn klas' weergeven. Geef elk tweetal een wc-rol, lijstje of iets dergelijks waardoor zij hun compositie kunnen bepalen.

De leerlingen tekenen hun compositie. Eindresultaat kan in portfolio!

Bij hun tekening geven ze aan waarom dit voor hen het beste 'jouw klas' weergeeft. Elke leerling overlegt met zijn/haar 'teamgenoot', maar maakt een eigen tekening en motivatie. Deze tekening en motivatie kunnen worden opgenomen in het portfolio.

LES 2 GROEP 7 DE FOTOGRAAF ALS VERHALENVERTELLER

AFSLUITING

10 minuten

De reflectie van deze les is klassikaal. De leerkracht laat enkele leerlingen een toelichting geven op hun tekening.

De leerkracht vertelt over het bezoek aan het Herinneringscentrum:

- Er wordt gewerkt in tweetallen of drietallen (even/oneven aantal leerlingen, zie lesvoorbereiding les 3).
- De leerlingen gaan fotograferen met camera's van het Herinneringscentrum.
- Kamp Westerbork is een bijzondere plek. In de eerste les is het verhaal van mevrouw Moses voorgelezen. Het komt vaak voor dat mensen die zelf de oorlog hebben meegemaakt of mensen die in de oorlog familie verloren hebben, op het kampterrein rondlopen. Daarmee houden we rekening in ons gedrag: niet rennen en niet schreeuwen.
- Je mag niet zomaar andere mensen op de foto zetten: wil je iemand fotograferen, dan moet je het altijd aan iemand vragen.

De leerkracht geeft een praktische toelichting met betrekking tot vertrektijd, warme kleding en jas + schoenen (het fotograferen gebeurt buiten) etc.

BEELDVORMING VANUIT HET PERSPECTIEF
VAN EEN KIND EN DE MAKER

